

Međunarodni studentski simpozij Europa i islam (The International Student Seminar Europe and Islam) 4. – 8. svibnja 2005.

Klub studenata povijesti - ISHA Zagreb organizirao je petodnevni međunarodni simpozij na temu **Europa i islam, prošli i sadašnji odnosi** koji se realizirao na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu od 4. do 8. svibnja 2005. godine, na službenom, engleskom jeziku. Financijski potpomognut od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i njemu pripadajućeg Odsjeka za povijest, simpozij je okupio dvadesetak studenata iz više europskih zemalja (Finske, Švicarske, Njemačke, Makedonije, Slovenije), goste predavače i studente s filozofskih fakulteta u Hrvatskoj (Zagreba i Pule). Organizacijom simpozija Klub studenata povijesti - ISHA Zagreb potvrdio je svoje dugogodišnje aktivno članstvo u Međunarodnoj udruzi studenata povijesti (International Students of History Association - ISHA) i želju da održavanjem manifestacija kao što je i ovaj simpozij osigura trajan dijalog i kontakte s drugima ograncima ISHA-e djelatnim u raznim europskim zemljama. Projekt simpozija naslovljen Europa i islam, prema riječima njegovih voditelja, organiziran je zbog učestale prisutnosti te teme u javnosti i medijima danas.

Suživot i konfrontacije Europe (shvaćene kao geografske, povijesne i kulturološke pojmovne kovanice) te etičko-vjerske orijentacije islama, danas je kao nikad prije, u recimo vremenu druge polovice 20. stoljeća, problematika komentirana s različitih strana. U toj poplavi izvješća i analiza u tumačenju odnosa Europe i islama

uočljiva je praksa pojednostavljivanja zaključaka s natruhama stereotipnog kodiranja. Upravo zbog nedovoljne osviještenosti o naravi izvora informacija i ideološkoj propoziciji medija pri reportiranju aktualnih sukoba npr. na Bliskom istoku, činilo se da bi tema odnosa dviju civilizacija - europske i islamske - u povijesti i suvremenom svijetu, bila dovoljno provokativna da izazove pozornost studenata za otvorenu raspravu. Voditelji i Odbor za organizaciju naglasili su u planu simpozija da se pri obradi problematike dodira, sukoba, razmjena i suživota Europe i islama u prošlosti i danas, pristupi s pozicija različitih humanističkih disciplina. Naglasak je stavljen na interdisciplinarnim konceptima i metodama prilikom prezentiranja tema. Pored radnog dijela simpozija, organizatori su težili potaknuti nova poznanstva i suradnju studenata sličnih strukovnih usmjerenja te ih u nekoliko dana upoznati sa Zagrebom i Hrvatskom.

Rad simpozija odvijao se u dvije radionice - **Europa i islam u prošlosti i Europa i islam danas**, a svaka radionica imala je svoje voditelje koji su koordinirali redosljed izlaganja i rasprave između. Uvodne govore u vijećnici Filozofskog fakulteta održali su Goran Miljan, predsjednik zagrebačke sekcije ISHA-e i pročelnik Odsjeka za povijest dr. sc. Damir Agičić. Uz pozdrave sudionicima i riječi podrške ideji i realizaciji simpozija od strane pročelnika, uvodni dio imao je i svrhu upoznati strane studente s poviješću kako Filozofskog fakulteta tako i sekcije ISHA Zagreb. U svom je pozdravnom govoru Goran Miljan formulirao cilj

simpozija kao pokušaj da se islam sagleda u europskom kontekstu i da se putem radioničnih diskusija te razmjenom znanja među sudionicima demistificiraju ustaljene predrasude.

Prvotna izlaganja u dvjema radionicama imali su gosti predavači. U prvoj su radionici Europa i islam u prošlosti to bile mr. sc. Kornelija Jurin-Starčević i dr. sc. Nataša Štefanec, obje sa Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Njihova izlaganja bazirala su se na problematiku kojom se i inače u svojim znanstvenim radovima bave. Naime, upoznale su sudionike simpozija s općim kontekstom osmanske vladavine na području jugoistočne Europe u razdoblju ranog novovjekovlja naglašavajući specifičnosti položaja hrvatskih zemalja. Kao članice međunarodnog projekta Triplex Confinium, u svojim su izlaganjima upozorile na konceptualne, metodološke i tematske novine u historiografiji pri istraživanju povijesti osmanske imperijalne sile u ranom novovjekovlju. Ujedno, objasnile su specifičnu trojno pograničnu poziciju hrvatskih zemalja u ranom novom vijeku i navele sve složenosti s kojima se povjesničar mora suočiti prilikom istraživanja fenomena višegraničja.

U drugoj radionici, usredotočenoj na temu Europa i islam danas, gostovao je mr. sc. Tarik Kulenović, asistent na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Njegovo predavanje obuhvatilo je nekoliko socio-političkih temata: od problematike položaja muslimanskog stanovništva u Europi, njihove svijesti o vlastitom identitetu te stupnju očuvanja i manifestiranja muslimanstva, zatim odnosu prema europskim životnim običajima, do fenomena terorističkih organizacija i njihovih europskih regrutiranih novaka. Dotičući se vrlo aktualne teme muslimanskih terorističkih organizacija, pri čemu je pokušao u crtama dati na uvid motivacijske razloge zbog kojih islamski mladići trajno nastanjeni u Europi postaju teroristi, Tarik Kulenović završio je svoje izlaganje, nakon čega je uslijedila diskusija među sudionicima radionice upravo o temama koje je gostujući predavač izložio.

Nakon stanke, uslijedila su studentska izlaganja u objema radionicama te ponekad i žustre rasprave sudionika i slušača na izloženo. Tako je bilo npr. u radionici Europa i islam danas, kada

se izlagalo o aktualnim problemima i temama. Ta je radionica bila i znatno bolje posjećena od strane domaćih studenata s Filozofskog, npr. prilikom izlaganja kolegice sa studija sociologije cijela je seminarska grupa sociologa zajedno s profesorom prisustvovala i uključila se u raspravu. Od dobrih izlaganja valja izdvojiti imena kolege Hrvoja Ratkajeca s ljubljanskog sveučilišta koji je izložio temu naslovljenu War in Bosnia: Religion, Mythology, Genocide te kolegicu iz Finske, Susanne Bruun s temom Islam and Women in Finland in the late 20th Century - Topics.

Pored radnog dijela, organizatori simpozija su sudionike proveli po Zagrebu i upoznali ih s kulturnim znamenitostima grada. Ujedno su na jarunskom jezeru održali za sudionike subotnju roštiljadu i povelu ih na jednodnevni izlet u Nacionalni park Plitvička jezera.

Valja se na kraju ovoga izvješća osvrnuti i na tehničku stranu simpozija (tj. smještaj sudionika, prijevoz po gradu, izlete, prateća događanja, pripremu popratnih knjižica i sl.) i spomenuti veliki trud kojeg je malen broj studenata aktivnih članova Kluba studenata povijesti - ISHA Zagreb uložio u organizaciju i izvedbu simpozija. Uz poneke probleme kao što su pitanje smještaja i prostorija za rad simpozijских radionica (čemu krivicu ponajviše snosi administracija Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i njemu nadležan Studentski centar), voditelji i Odbor za organizaciju simpozija pokazali su se kao vrijedni, požrtvovni i iznimno gostoljubivi domaćini. Europom i islamom stekli su nova iskustva u organizaciji i provedbi projekata kao što je simpozij i za očekivati je sličan i još bolji za sljedeću, 2006. godinu.

Uz naznake o temi, voditelji me obavještavaju kako će prijave izlaganja pomnije birati i ustojće marljive izlagače opskrbiti ugodnijim smještajem. Zbog toga, pozivaju sve koji ovo čitaju da i sami razmisle o sudjelovanju na simpoziju Kluba u 2006. godini.

PRO TEMPORE

časopis studenata povijesti

Zagreb, 2005.

PRO TEMPORE

Časopis studenata povijesti
godina III., broj 3, Zagreb, siječanj 2006.

Glavna i odgovorna urednica
Maja Crnjac

Uredništvo
Ivan Basić, Maja Crnjac, Goran Miljan, Tin Pongrac, Jasmina Skočilić

Grafički urednik
Robert Borenić

Lektura i korektura
Jasna Šarić, Maja Crnjac

Prijevodni sažetaka na engleski jezik
Branimir Bekavac

Izdavač
ISHA Zagreb - Klub studenata povijesti

Tisak
Profil International

Naklada
500 primjeraka

Izdanje časopisa ostvareno je uz novčanu potporu Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i izdavačke kuće Profil International. Klub i uredništvo ovim putem im se zahvaljuje.

Adresa uredništva: ISHA Zagreb - Klub studenata povijesti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Ivana Lučića 3, 10 000 Zagreb

E-mail: isha-zg@net.hr

Srdačno zahvaljujemo izdavačkoj kući Profil International na susretljivosti i financijskoj potpori u tiskanju ovoga broja.